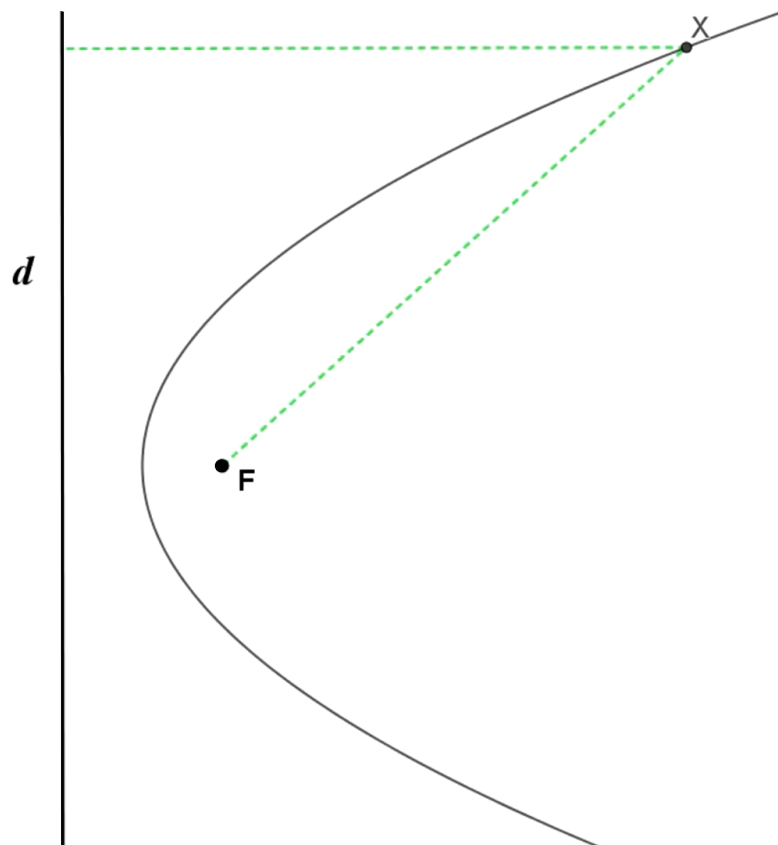

2.4 Parabola

Definícia: Parabola je množina všetkých bodov v rovine E^2 , ktoré majú rovnakú vzdialenosť od daného bodu a od danej priamky, ktorá neprechádza týmto daným bodom.

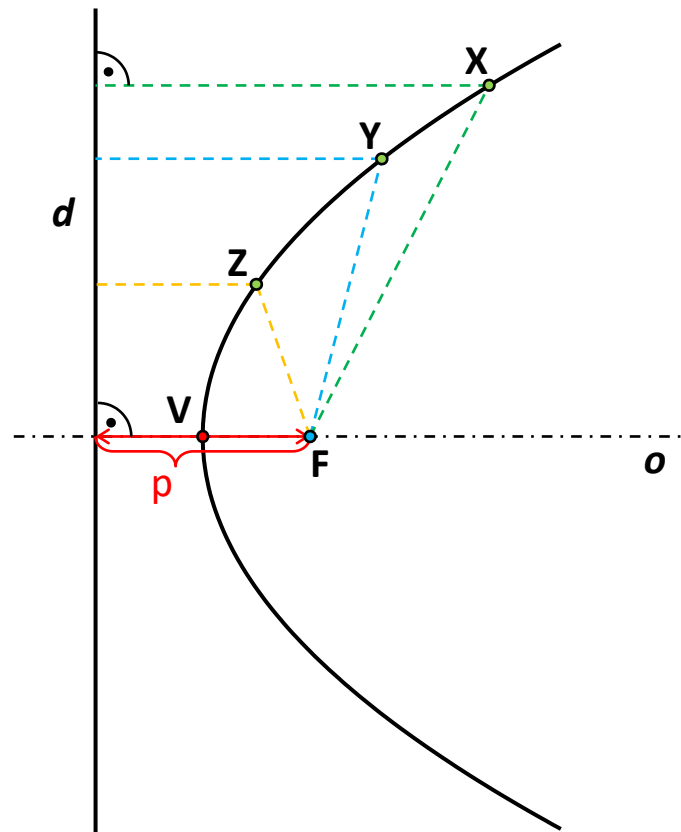
- Daný bod sa nazýva **ohnisko paraboly** a označíme ho **F**.
- Daná priamka sa nazýva **riadiaca priamka paraboly** a označíme ju **d**.
- Symbolický zápis: $\text{Parabola} = \{\forall X \in E^2; |X F| = |X, d|, F \notin d\}$

Pre ďalšie spustenie videa prejdite myšou na obrázok a kliknite na prehrávanie

Definícia: Parabola je množina všetkých bodov v rovine E^2 , ktoré majú rovnakú vzdialenosť od daného bodu a od danej priamky, ktorá neprechádza týmto daným bodom.

$$\text{Parabola} = \{\forall \mathbf{X} \in E^2; |\mathbf{X} \mathbf{F}| = |\mathbf{X}, \mathbf{d}|, \mathbf{F} \notin \mathbf{d}\}$$

Základné pojmy a označenia:

- os paraboly: $\mathbf{F} \in \mathbf{o}, \mathbf{o} \perp \mathbf{d}$,
- vrchol $\mathbf{V}$ paraboly: $\mathbf{V} \in \mathbf{o}, |\mathbf{V}\mathbf{F}| = |\mathbf{V}, \mathbf{d}| = p/2$,
- p – parameter paraboly, $p = |\mathbf{F}, \mathbf{d}|$.

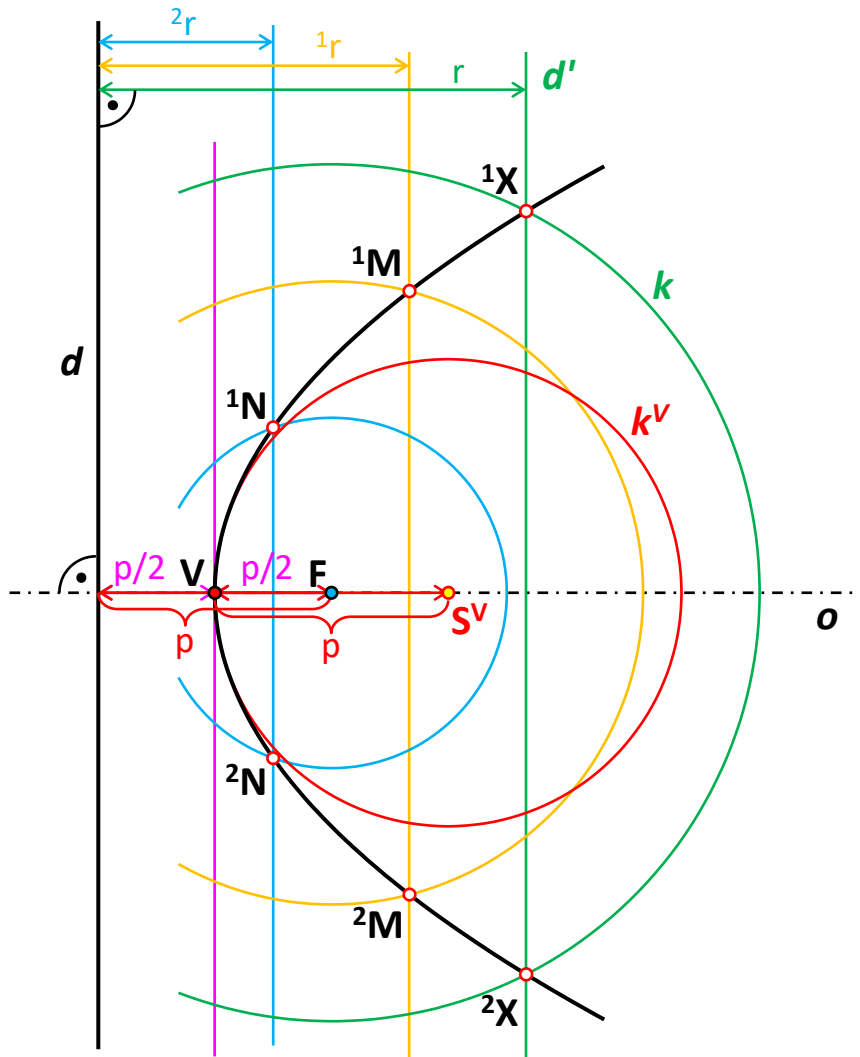
Súmernosť paraboly

Parabola je súmerná:

- podľa svojej osi.

Ohnisková konštrukcia bodov paraboly a oskulačná kružnica vo vrchole paraboly

Príklad 2.5: Parabola je daná ohniskom F a riadiacou priamkou d , $F \notin d$. Zostrojte body paraboly a oskulačnú kružnicu vo vrchole paraboly.

Postup:

1. r ; r – ľubovoľná dĺžka $> p/2$.
2. Priamka d' ; $d \parallel d'$, $|d, d'| = r$.
3. Kružnica k ; $k(F, r)$.
4. Body paraboly: $d' \cap k = \{^1X, ^2X\}$.

Poznámka: Ďalšie body paraboly zostrojíme pomocou ľubovoľných dĺžok $^1r, ^2r$ atď. Na obrázku sú zostrojené body $^1M, ^2M, ^1N, ^2N$ paraboly.

Zostrojíme os paraboly a vrchol paraboly:

1. Priamka o – os paraboly; $F \in o$, $o \perp d$.
2. Bod V – vrchol paraboly;
 $V \in o$, $|VF| = |V, d| = p/2$.

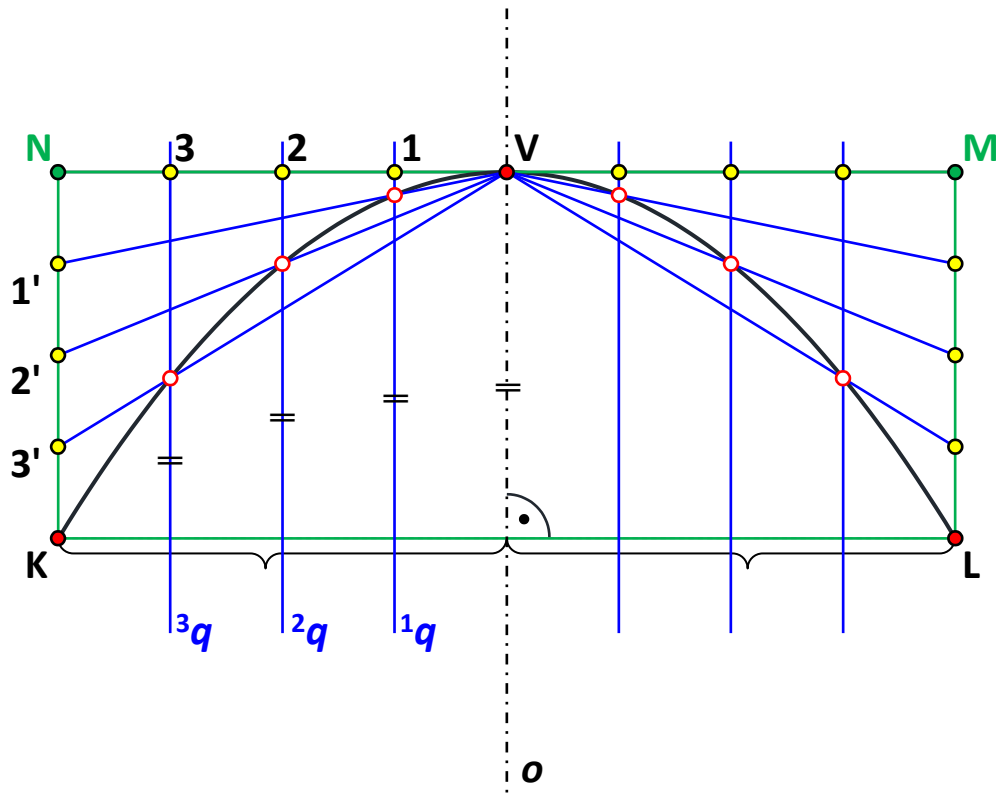
Oskulačná kružnica vo vrchole V paraboly:

$k^v(S^v, r^v = p = |F, d|)$, $S^v \in o$.

Poznámka: Parabola sa dotýka oskulačnej kružnice k^v zvonku.

Priečková konštrukcia bodov paraboly

Príklad 2.6: Parabola je daná osou o , vrcholom V a bodmi K, L , ktoré sú súmerné podľa osi o . Zostrojte ďalšie body paraboly.

Postup:

1. Obdĺžnik $KLMN$; $V \in MN$.
2. Úsečky VN a NK rozdelíme na štyri zhodné časti (resp. podľa požadovanej presnosti na viac častí). Deliace body označíme $1, 2, 3$ a $1', 2', 3'$ (pozri obrázok).
3. Priamky ${}^1q, {}^2q, {}^3q$;
 $1 \in {}^1q, {}^1q \parallel o$,
 $2 \in {}^2q, {}^2q \parallel o$,
 $3 \in {}^3q, {}^3q \parallel o$.
4. Priamky $V1', V2', V3'$.
5. Body paraboly: ${}^1q \cap V1', {}^2q \cap V2', {}^3q \cap V3'$.
6. Body paraboly medzi bodmi L a V zostrojíme analogicky.